

**HET GESLACHT VAN ARIS PIETERSZ.
UIT HET VOLGERLAND VAN SANDELINGENAMBACHT**

door
K.J. Slijkerman

*Eerder gepubliceerd in Ons Voorgeslacht jrg. 51 (1996) een uitgave van de Zuidhollandse
Vereniging voor Genealogie.*

Inleiding

In mijn kwartierstaat komt onder nummer 3.431¹ een Lijntgen of Leentie Ariesdr. voor. Zij trouwde in 1647 te Hendrik Ido Ambacht met de steenvormer Hendrick Anthonisz. Swartouw en ten tijde van hun huwelijk woonden beiden bij de oude steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht. Hoewel dit Volgerland midden in het grondgebied van Hendrik Ido Ambacht was gelegen viel dit evenwel onder de jurisdictie van Sandelingenambacht. Eerder al was het mij gebleken, dat onderzoek naar families in Sandelingenambacht in de eerste decennia der zeventiende eeuw en daarvoor vaak op moeilijkheden stuitte. Kerkelijk viel Sandelingenambacht onder Hendrik Ido Ambacht en van die gemeente zijn de doop- en trouwboeken en lidmatenregisters vanaf 1625 (met hiaten) bewaard gebleven. Het oud rechterlijk archief is ons vanaf 1647 overgeleverd. Voor die tijd moet men het bij onderzoek voornamelijk hebben van enige kohieren en wat schaars materiaal in polderarchieven. Met wat geluk kan men zeventiende-eeuwse ingelanden van Sandelingenambacht aantreffen in notariële akten te Ridderkerk, Rijsoord of Dordrecht.

De gezeten boerenfamilies in Sandelingenambacht bezaten somtijds ook landerijen in de naaste omgeving en hierdoor is de kans aanwezig dat land in de oud rechterlijke archieven van de desbetreffende dorpen, die veelal van oudere datum zijn, valt te traceren, waardoor de kans aanwezig is dat daarmee de genealogie verder opgevoerd kan worden. In Sandelingenambacht woonden echter ook personen, die werkzaam waren in bijvoorbeeld de steenbakkerijen en in de grienden en deze lieden waren vrijwel altijd minvermogend, waardoor zij geen of zeer weinig sporen in de transport- en andere registers hebben nagelaten. Zo ook de hier te behandelen familie, die aanvangt met een naar schatting rond 1590 geboren Aris of Arees Pietersz. en diens vrouw Lijsabeth Joosten, wier herkomst onbekend is gebleven.

Zij bezaten een huisje bij de oude steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht en een aantal perceeltjes griendland die onder de jurisdictie van Hendrik Ido Ambacht vielen. Vermoedelijk verdiende hij zijn brood met de seizoensgebonden werkzaamheden in de steenbakkerij en in de grienden. Aris' zoon Jan (IIa) werd in een akte uit 1669 met de naam Buytendijck aangetroffen, maar verder vond ik hem en de leden van zijn geslacht uitsluitend onder patroniem in de bronnen opgetekend, hetgeen mijn onderzoek zeker heeft bemoeilijkt. Op het einde van de zeventiende eeuw raakte ik het spoor van dit geslacht bijster. Kennelijk verdween deze familie - al of niet door uitsterven - rond 1700 uit het Volgerland van Sandelingenambacht. Ik kon hen althans tot op heden niet meer in de bronnen aldaar of in de omgeving traceren.

Genealogie

I. *Aris (Arees) Pietersz.*, geb. naar schatting ca. 1590, woonde bij de oude steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht (1659), overl. tussen 29-3-1659 en 15-4-1661, tr. naar schatting ca. 1615 *Lijsabeth Joosten*, overl. ca. 1659.

Het is niet bekend of Aris en Lijsabeth oorspronkelijk uit Sandelingenambacht kwamen. De trouwboeken van Hendrik Ido Ambacht, waar Sandelingenambacht onder ressorteerde, vangen pas in 1625 aan, zodat hun eventueel huwelijk daar niet meer te achterhalen is. In elk geval zullen zij al voor 1647 in de jurisdictie van Sandelingenambacht hebben gewoond. Van genoemd jaar af is het oud rechterlijk archief bewaard gebleven en daarin werd geen aankoop van het later genoemde huisje gevonden en evenmin kon de herkomst van de grienden onder Sandelingenambacht/Hendrik Ido Ambacht worden vastgesteld.

In het kohier van de 1000e penning van Sandelingenambacht over 1626² komt Aris Pietersz. niet voor, noch in het kohier der 200e penning over 1638.³ Wellicht was hij minvermogend en werd derhalve niet aangeslagen ofwel was hij in die jaren nog niet in de jurisdictie van Sandelingenambacht woonachtig. Aris noch zijn vrouw - en evenmin al zijn mij bekende nakomelingen - werden als lidmaat van de gemeente Hendrik Ido Ambacht vermeld gevonden. Bastiaen Cornelyssen Beesemer, wonende 'in den ambachten', verklaarde bij akte van 29-3-1659 n.a.v. een lening 840 Car. gld. schuldig te zijn aan Arees Pieterssen, wonende bij 'de oude steenplaats'. In de marge van de akte werd genoteerd dat deze particuliere obligatie op 2-11-1661 afgelost was.⁴ Van die datum dateert de 'staet ende verdeeling' van de kooppenningen van de verkochte hofstede en landen van Bastiaen Cornelisz. Besemer. Hendrick Tonisen, wonende aan de steenplaats en getrouwd met de dochter van Aris Pietersen, wordt in deze akte vermeld als verkrijger van het restant van 63 gld. 18 st. van voornoemde schuldbrief.⁵

Jan Arisen, inwoner van Hendrik Ido Ambacht, voor zichzelf en als voogd van het nagelaten weeskind van zaliger Cornelis Arisen, alsmede namens Hendrick Anthonisen, als getrouwd hebbende Lijntgen Arisdr., en namens Cornelis Willemsen den Hoet, als getrouwd hebbende Willemijn Arisdr., allen kinderen en erfgenamen van Aris Pietersen, transporteerden bij akte gedateerd 15-4-1661 aan de ambachtsheren van de Zwijndrechtse Waard 8 buitendijks onder de jurisdictie van het dorp Hendrik Ido Ambacht gelegen 'ackers grinden wesende twaelf roeden'. Zuid- oostelijk grensde deze aan den schenckel van de ambachtsheren en noord-westelijk aan Jan Jansen Baes noorts'. Het geheel bracht 200 gld. op.⁶

Op 26-4-1661 compareerden voor schout en heemraden te Sandelingenambacht Jan Arisz., voor zichzelf en als voogd van de nagelaten weeskinderen van Cornelis Arisz., Hendrick Anthonisz., als getrouwd hebbende Lijntge Arisdr., Cornelis Willemsz. den Hoet, als getrouwd hebbende Willemijntie Arisdr., allen kinderen en erfgenamen van Aris Pieters en Lijsabeth Joostendr., hun overleden vader en moeder/schoonvader en -moeder. Zij verklaarden dat zij 'eenige jaren geleden', met de voornoemde Aris Pieters de goederen, die hij met zijn vrouw in het gemeen had bezeten en die na haar overlijden aan haar kinderen waren nagelaten en aanbestorven, hadden 'gegrontcavelt ende gescheyden'. Bij deze verdeling was hun inmiddels overleden broer Cornelis een 'huysken ende beterschap van erff' bij de oude steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht aanbedeeld. Aan de oostkant was dit goed belend aan Hendrick Anthonis, op wiens erf 'den drop van dit huysken is vallende'. Hierbij was gestipuleerd dat 'dit huysken vertimmert werden dat selve niet verder met den drop sal mogen comen als jegenwoordich den voorgevel comt, alsoo den selven gevel op de reede ende scheydinge staet ende sal den heyninge wedersijts halff ende halff gemaect werden ten westen de oude steenplaats'. Dit huisje was bij de vertichting van d.d. 20-3-1660 aan Cornelis' weduwe Trijntgen Anthonis gebleven, die nu was getrouwd met Joost Adriaensz., die dit vervolgens door de comparanten

kreeg getransporteerd.⁷ Dezelfde dag verklaarden de schout en heemraden van Sandelingenambacht dat Jan Aris, Hendrick Theunis en Cornelis Willems den Hoet bij openbare opveiling hadden gekocht van de weeskinderen van zaliger Cornelis Aris, geprocreerd bij Trijntgen Anthonis, een gerecht vierde part van 1½ m. 'uytgeroeyt grintlant' genaamd 'den langen grint' en gelegen aan den Veerschendijck in het Volgerland van Sandelingenambacht. Westelijk was dit belend aan de kopers en Joost Adriaens. Aangezien Jan Aris als oom en voogd van de weeskinderen mede koper was en dat hij in de functie geen overdracht kon doen, deed de schout als oppervoogd transport. Elk kreeg dus een derde gedeelte van het vierde part, waarvoor zij 96 gld. 5 st. betaalden.⁸ Kennelijk was deze griend afkomstig uit de boedel van Aris Pietersz. en zijn vrouw.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan Ariesz.*, volgt IIa.
2. *Cornells Ariesz.*, volgt IIb.
3. *Lijntgen (Leentie) Ariesdr.*, j.d. wonende bij de oude steenplaats (1647), overl.tussen 18-10-1665⁹ en 25-11-1667,¹⁰ tr. Hendrik Ido Ambacht (otr. ald. 2-11) 30-11-1647 *Hendrick Theunisz. Swarttouw*, j.m. wonende bij de oude steenplaats (1647), 'steenvurmer' op de steenplaats van de heer Nuerenburch in het Volgerland van Sandelingenambacht (1668), woonde tussen beide steenplaatsen/bij de oude steenplaats aldaar, overl. 1-10-1691, zoon van Theunis Hendricksz. Swarttouw, steenbakker, en wellicht Machteltje N.N.; Hendrick tr. 2^e tussen 25- 11-1667¹³ en 6-3-1669¹⁵ Geertje Abrahams.

Als 'Henrik Theunissen, woonende tusschen beide steenplaatsen', werd hij met Kerstmis 1662 te Hendrik Ido Ambacht tot het Avondmaal aangenomen.¹⁰

Henrick Teunissen plaatste zijn handmerk onder de van 3-8-1663 daterende akte betreffende de insolvente boedel van wijlen Cornelis Adriaenssen Boer, secretaris van Hendrik Ido Ambacht.¹¹ Een akte van 22-10-1664 noemt Hendrick Thonisen als belender aan de noordzijde van het binnendijks en tussen de beide steenplaatsen gelegen huis met boomgaard aan 'den Swindrechtsendijck' in het Volgerland van Sandelingenambacht van Pieter Cornelisen Houpsnijder.¹² Hendrick Teunisse Swarttouw, wonende 'ontrent de oude steenplaets onder 't volgerlant van 't after ambacht', maakte op 25-11-1667 te Dordrecht zijn testament. Hij benoemde zijn kinderen tot zijn universele erfgenamen en vermaakte hen zijn huis, hof, land, bouwgereedschap, inboedel, kleding etc. Hij benoemde zijn twee broers Willem en Pieter Teunisse, alsmede Jan Arisen, de broer van zijn overleden vrouw, tot voogden over de minderjarigen. Bij overlijden van een of meerdere voogden had zijn zwager Joost Ariensz. volmacht om voogden aan te stellen en bij ontbreken van de voogden, zouden zijn naaste 'vrunden' volmacht hebben om nieuwe voogden aan te stellen. Hendrick plaatste zijn handmerk onder de akte.¹³ In een van 16-6-1668 daterende en te Dordrecht opgemaakte akte attesteerden Gerrit Clase van Alblas, Hendrick Teunisse, 'steenvurmer', en Arie Cornelisse van Swindrecht, allen van competente ouderdom en in dienst van de heer Nuerenburch, 'soo aen sijn steenplaets als aen den volmoolen, op verzoek van Willem Swarttouw, meester knecht aan de voornoemde volmolen. De verklaring ging over een 'hockeling'. Hendrick plaatste onder de akte het van hem bekende handmerk.¹⁴

Hendrick Teunisse Swartou en Geertie Abrams, echtelieden wonende 'ontrent de oude steenplaets in 't volgerlant van 't Achterambacht in den Swindrechtse waert', maakten op

6-3-1669 te Dordrecht een testament. Hij benoemde zijn vrouw, de bij haar eventueel te geboren kinderen en zijn voorkinderen tot zijn erfgenamen; zij haar man. Hun (eventuele) gezamenlijke kinderen zou hij moeten opvoeden etc. en bij hun meerderjarigheid of eerder huwelijk 6 Car. gld. moeten uitreiken. Bij haar kinderloos overlijden zou hij 5 Car. gld. aan haar naaste 'vrinden' moeten voldoen. Geertie zou bij vooroverlijden van Hendrick zijn voorkinderen tot meerderjarigheid of eerder huwelijk naar behoren moeten grootbrengen. Hij benoemde tot voogden zijn broer Willem Teunisse Swartou en zwager Jan Ariensz., zij haar zwager Jan Corssen. De testateurs bekrachtigden de akte met hun respektieve handmerken.¹⁵ Op 13-4-1669 kwamen enerzijds Heyndrick Thonissen Swartouw, weduwnaar van Lijntgen Aris, wonende in het Volgerland van Sandelingen, en anderzijds Jan Arisen Buytendijck, als oom en bloedvoogd van de zes weeskinderen van Lijntje bij Swartouw, met consent van oppervoogd schout Adriaen Jacobse Ros, tot een accoord aangaande het moederlijk erfdeel der kinderen. Hendrick zou in de boedel, die hij met zijn vrouw gemeenschappelijk had bezeten, blijven zitten en daarvoor zou hij zijn kinderen Lijsbet, oud ca. 18 jaar, Pietertje, ca. 15 jaar, Magteltjen, ca. 12 jaar, Cornelis, ca. 9 jaar, Aryaentgen, ca. 7 jaar, en Willemtje Henricx, oud ca. 4 jaar, naar behoren moeten grootbrengen en bij meerderjarigheid aan elk van hen 6 Car. gld. en bij hun trouwdag een uitzet naar zijn vermogen uitreiken.¹⁶

Hendrick Theunissen, zoon van Theunis Hendricxsen Swartouw, wonende 'ontrent 't achter ambacht', verklaarde bij akte opgemaakt te Dordrecht 22-6-1671, voldaan te zijn door Mr. Alexander de Hoog, stadschirurgijn te Dordrecht, van een zekere obligatie van 200 gld. die zijn vader had lopen ten laste van Pieter Aryensz. Vinck in genoemd Achterambacht. Hendrick bekrachtigde de akte met zijn handmerk.¹⁷ In 1673 was hij als inwoner van het Volgerland van Sandelingenambacht ingedeeld als 'pieckenier' in het korps van weerbare mannen van enkele dorpen in de Zwijndrechtse Waard.¹⁸ Een akte van 14-4-1681 noemt de in het Volgerland van Sandelingenambacht woonachtige Mayken Maertens, weduwe van Cornelis Jansen de Hoet, als eigenaresse van een huis, schuur en buitenboomgaard aldaar, welke aan de westkant was belend aan Henrick Thonissen Swartouw.¹⁹ Bij akte gedateerd 9-3-1686 transporteerden Hend(rick) Thonissen Swartou en Elisabeth Cornelis voor 310 Car. gld. 14 'ackeren griendinge' genaamd 'de elffen grient' tegenover 'den vriesen boogaert' in Hendrik Ido Ambacht.²⁰ Hendrick Teunisse Swartouw wordt genoemd in de van 23-11-1688 daterende inventaris van de goederen nagelaten door Pieter Dircksen Verruyt, gewoond hebbende op de steenplaats van de heer Dirck van Nooy onder Dubbeldam, vanwege een bedrag van 1220 gld., dat zijn overleden vader nog tegoed had.²¹ Op 22-10-1689 verschenen Henrick Thonisse Swartouw en Cornelis Pouwelisen Ruyter voor schout en heemraden van Sandelingenambacht om uitspraak te horen in hun onenigheid over de betaling van de verponding van hun huis in Sandelingenambacht.²² Hendrik Teunisse Swartouw en zijn vrouw Geertje Abrahams, wonende 'aen den dijk', met zijn dochters Ariaentje en Wilmtje Hendrikse komen voor op een op 12-7-1689 aangelegde lijst van lidmaten te Hendrik Ido Ambacht. Achter zijn naam werd later genoteerd: 'overleden den 1 October 1691'. De twee dochters vertrokken blijkens een latere bijschrijving op 26-11-1693 naar Klein-Ammers.¹⁰ Blijkens een akte gedateerd 3-11-1706 transporteerde Dirk Verruyt, wonende in de steenplaats buiten Dordrecht, zijn deel van de binnendijks in Sandelingenambacht gelegen 'de langen griend', welke hem was aangekomen van zijn grootvader Hendrik Swartou.²³

4. *Willemijntje (Willemke) Ariesdr.*, j.d. uit Hendrik Ido Ambacht (1649), overl. na 4-2-1690,²⁵ tr. (otr. Hendrik Ido Ambacht en bescheid gegeven om te mogen trouwen 19-3) 1649 *Cornells Willemsz. den Hoet*, j.m. van Klein-Ammers (1649), overl. tussen 26-4-1661⁷ en 4-2-1690.²⁵

IIa. *Jan Ariesz. Buytendijck*, j.m. van Hendrik Ido Ambacht (1642), wonende bij de nieuwe steenplaats (1644), bij de eerste steenplaats (1650) in het Volgerland van Sandelingenambacht en te Hendrik Ido Ambacht (1661), overl. na 13-4-1669,¹⁶ tr. Hendrik Ido Ambacht (otr. ald. 5-10) 2-11-1642 *Maertje (Marietje) Cornells*, j.d. van Hendrik Ido Ambacht (1642), overl. na 30-10-1650.⁹

Kinderen:

1. *Cornells Jansz. (Cornelis Jan Arisen)*, ged. Hendrik Ido Ambacht 31 (!)-6-1644 (ouders 'wonende aen den nieuwen ...' (= waarschijnlijk steenplaats), j.m. van 't Ambacht (1669), overl. tussen 9-1-1683²⁴ en 4-1-1690,²⁵ tr. Zwijndrecht 8-9-1669 *Aryaantje Symons*, j.d. van Meerdervoort (1669), woonde te Zwijndrecht (1690), overl. na 4-2-1690.²⁵

Cornelis Jan Arisen komt in een van 9-1-1683 daterende akte voor als belender aan de oostkant van binnen- en buitendijks van 'den Swindrechtschen zeedijck' in het Volgerland van Sandelingenambacht gelegen stukken grienden, die Huych Pouwelisen de Jongh uit Lekkerkerk overdroeg aan Aryen Cornelisen Soeteman, wonende in voornoemd Volgerland.²⁴ De op Zwijndrecht woonachtige Aryaentgen Symons, weduwe van Cornelis Jan Arisen, transporteerde op 4-2-1690 voor 100 Car. gld. aan Cornelis P(iete)rsen Houpsnijder, wonende in het Volgerland van Sandeling(enambacht), 525 roeden aldaar gelegen griendland, genaamd 'de langen gryent'. Oostelijk was dit land belend aan de weduwe van Schalck Ar. en aan de weduwe van Cornelis den Hoet; zuidelijk, westelijk en noordelijk aan Henrick Thonisen Swartouw.²⁵ Dit echtpaar heb ik niet vermeld gevonden in de lidmatenregisters van Zwijndrecht en evenmin in de begrafenisrekeningen.

Kinderen:

- a. *Maria Cornelisdr.*, ged. Zwijndrecht 21-2-1672, van haar verder niets bekend.
  - b. *Symen Cornelisz.*, ged. Zwijndrecht 28-4-1675, van hem verder niets bekend.
2. *Pieter Jansz.*, ged. Hendrik Ido Ambacht 28-1-1646, van hem verder niets bekend.
  3. *Arte Jansz.*, ged. Hendrik Ido Ambacht 30-10-1650 (ouders 'woonende bij de eerste steenplaetse'), van hem verder niets bekend.

IIb. *Cornells Ariesz. (Ariensz., Areense)*, j.m. uit Hendrik Ido Ambacht, wonende bij de eerste steenoven/de eerste steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht, overl. voor 20-3-1660,²⁶ tr. Hendrik Ido Ambacht (otr. ald. 24-10) 25-11-1648 *Trijntie Theunis (Anthonis)* (ook: *Aerts*), j.d. uit Hendrik Ido Ambacht, wonende bij de eerste steenoven (1648), wonende gerechtelijk onder Zandelings- en kerkelijk onder Hendrik Ido Ambacht (1660), woonde aan de oude steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht (1660), overl. tussen 10-1-1666⁹ en 21-2-1680,²⁸ mogelijk dochter van Teunis Hendricksz. Swartouw, steenbakker, en wellicht Machteltje N.N.; Trijntie tr. 2e Hendrik Ido Ambacht (otr. ald. 13-3) 1660 Joosten Arensen (Adriaensz.), wedr. van Jannetje Ariens, wonende tot Krimpen aan de IJssel.

Trijntgen Anthonis, weduwe van Cornelis Arisz., wonende 'aende oude steenplaets' in het Volgerland van Sandelingenambacht, geassisteerd met heemraad Cornelis Willemsz. Leenheer als haar voor de gelegenheid gekozen voogd, enerzijds, en Jan Arissen, als oom en bloedvoogd van de drie nagelaten weeskinderen van Cornelis Arissen bij Trijntgen, met name: Aryen Cornelis, oud ca. 11 jaren, Willem Cornelis, oud ca. 8 jaren en Lijsbet Cornelis, oud ca. 6 jaren, anderzijds, compareerden op 20-3-1660 voor schout en heemraden te Sandelingenambacht om de vaderlijke besterfenis van de kinderen te regelen. De weeskinderen kregen aanbedeeld 'seven ackers grinden wesende twaelff roeden' en gelegen aan de Veerschendijck in het Volgerland van Sandelingenambacht buitendijks genaamd 'den elfen grient'. Zuidoostelijk was dit belend aan Pieter Cornelisz. Hoepsnijder en noordwestelijk aan Hendrick Anthonisz. Hun moeder zou deze grienden mogen gebruiken totdat elk kind mondig zou zijn. Voorts behield zij alle goederen, de kleding van de overledene, het geld en gemunt en ongemunt goud en zilver. Hiervoor zou zij haar kinderen naar behoren moeten grootbrengen etc. tot de leeftijd van 20 jaar. Na dat tijdstip zouden de winsten aan de kinderen komen. Bij vooroverlijden van de kinderen zouden hun grienden vererven op de 'vrinden' van hun vaderszijde ab intestato.²⁶

Joost Adriaensz., als getrouwd hebbende Trijntgen Anthonisdr., die weduwe was van Cornelis Aris, wonende bij de oude steenplaats in het Volgerland van Sandelingenambacht, verklaarde op 26-4-1661 aan de drie nagelaten weeskinderen uit het huwelijk van zijn vrouw met Cornelis Aris, 200 Car. gld. schuldig te zijn en dat n.a.v. een geldlening. Hij zette hiervoor zijn 'huysken ende beterschap van erff bij de oude steenplaats met al het toebehoren op hypotheek, 'daer hij comparant nu ter tijt innen woont'. Oostelijk was dit huisje aan Hendrick Anthonis belend en westelijke aan de oude steenplaats. Tevens verhypothequeerde hij nog een vierde part van 1½ m. griend genaamd 'den langen grint', gelegen in twee percelen in het Volgerland van Sandelingenambacht. Oostelijk was deze griend belend aan de erfgenamen van Aris Pieters, west aan Bastiaen Jans kinderen, zuid aan Leendert Bastiaens en noord aan den dijck. In de marge van de akte werd opgetekend dat op 21-2-1680 voor schout en heemraden van Sandelingenambacht compareerde Claes Dyerse, wonende in Krimpen, als oom en voogd van het nagelaten weeskind van Joost Arijenss, en Trijntgen Anthonis, die een kopie van de schuldbrief vertoonde, waarna deze werd 'gedoot en doorgeslagen'.²⁷

Op 21-2-1680 compareerde enerzijds Claes Dyerse, wonende in Krimpen, als getrouwd hebbende Trijntjen Aryens, die een zuster was van Joost Aryensen, getrouwd geweest met Trijntgen Thonis, en uit dien hoofde oom en voogd van het nagelaten weeskind van voornoemde Joost en Trijntgen, zo voor zichzelf als de rato caverende voor 'die geene diet meer wt dyen hoofde soude mogen aengaen', en anderzijds Aryen Cornelisen en Willem Cornelisen, gebroeders wonende bij de oude steenplaats, zo voor zichzelf als voor hun onder Dubbeldam wonende zuster Lijsbeth Cornelis, weduwe van Jan Henricxen, kinderen van Cornelis Arisen en Trijntgen Thonis. De tweede partij bezat ten laste van de eerste partij een van 26-4-1661 daterende en te Sandelingenambacht opgemaakte hypotheekbrief ter somme van 200 gld. met de interesten, rustende op een 'huysken' met beterschap van erfje in het Volgerland van Sandelingenambacht. Oostelijk was dit belend aan het huis en erf van Hendrick Anthonisen 'op wyens erff den drop van dit huysken is vallende' en westelijk aan 'den ouden steenplaets'. Het huisje en de inboedel werden door Aryen Cornelisen aangebracht en Willem Cornelisen bracht aldaar gelegen 225 roeden grienden aan, terwijl Lijsbeth Cornelis zodanige grienden aanbracht als de comparanten bekend was. De eerste partij transporteerde vervolgens aan Aryen en Willem Cornelisen het huisje en de 225 roeden griend, welke waren nagelaten door Joost Aryensen en Trijntgen Thonis.

Lijsbeth Cornelis verkreeg 'soo danige gryenden off 12 roeden daer comparante bekend is'. Vervolgens deed de tweede partij afstand van de genoemde hypotheekbrief.²⁸

Kinderen:

1. *Arie (Aryen) Cornelisz.*, ged. Hendrik Ido Ambacht 4-3-1649 (ouders 'wonende bij de eerste steenplaetse'), woonde bij de oude steenplaats (1680), overl. na 21-2-1680.²⁸
Als 'Aryen Corn. soon van Joost Ariensz.' in het Volgerland van Sandelingenambacht komt hij voor als 'musquettier' op een uit 1673 daterende lijst van weerbare mannen in enige jurisdicties in De Zwijndrechtse Waard.²⁹
2. *Willem Cornelisz.*, ged. Hendrik Ido Ambacht 20-5-1652 (ouders 'wonende bij de eerste steenplaetse'), woonde bij de oude steenplaats (1680), overl. na 21-2-1680.²⁸
Waarschijnlijk was hij identiek met de 'Willem Corn, soon van Cornelis Aertsz.' in het Volgerland van Sandelingenambacht, die in 1673 als 'pieckenier' werd vermeld op een lijst van weerbare mannen in enige jurisdicties in de Zwijndrechtse Waard.¹⁸
3. *Lijsbeth Cornelisdr.*, ged. Hendrik Ido Ambacht 21-12-1653 (moeder: Trijntie Aerts), woonde onder Dubbeldam (1680), overl. na 21-2-1680,²⁹ tr. *Jan Henricxz.*, overl. voor 21-2-1680.²⁸

AFKORTINGEN

GA	Gemeentearchief
NA	Nationaal Archief te 's-Gravenhage
ona	oud notarieel archief
ora	oud rechterlijk archief

NOTEN

1. K.J. Slijkerman, *Duizend jaar voorgeslacht, een overzicht ca. 3000 kwartieren van Kees-Jan Slijkerman*, Rotterdam 1987, blz. 180; zie ook idem, Supplement I, Rotterdam 1989, blz. 24.
2. GA Dordrecht, Stadsarchief 1572-1795, inv. nr. 3975.
3. GA Dordrecht, Stadsarchief 1572-1795, inv. nr. 3978.
4. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, fol. 29 e.v., akte d.d. 29-3-1659.
5. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, fol. 45 e.v., akte d.d. 2-11-1661.
6. NA, ora Hendrik Ido Ambacht inv. nr. 1, fol. 508v e.v., akte d.d. 15-4-1661.
7. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, fol. 39v e.v., akte d.d. 26-4-1661.
8. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, fol. 41 e.v., akte d.d. 26-4-1661.
9. Doop van een kind te Hendrik Ido Ambacht.
10. NA, DTB Hendrik Ido Ambacht inv. nr. 5 (lidmatenregister).
11. NA, ora Hendrik Ido Ambacht inv. nr. 1, fol. 547 e.v., akte d.d. 3-1-1663.
12. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, akte d.d. 22-10-1664.
13. GA Dordrecht, ona inv. nr. 316, fol. 131 e.v., akte d.d. 25-11-1667.
14. GA Dordrecht, ona inv. nr. 316, fol. 213 e.v., akte d.d. 16-6-1668.
15. GA Dordrecht, ona inv. nr. 213, fol. 308 e.v., akte d.d. 6-3-1669.
16. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, akte d.d. 13-4-1669.
17. GA Dordrecht, ona inv. nr. 152, fol. 324, akte d.d. 22-6-1671.
18. K.J. Slijkerman, *De weerbare mannen in Rijsoord, Strevelshoek, Sandelingenambacht, Kijfhoek en Heeroudelandsambacht in 1673 (1672)*, in: *Ons Voorgeslacht* jrg. 1987, blz. 42.

19. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 2, akte d.d. 14-4-1681.
20. NA, ora Hendrik Ido Ambacht inv. nr. 3, fol. 193, akte d.d. 9-3-1686.
21. GA Dordrecht, ona inv. nr. 582, fol. 386 e.v., akte d.d. 23-11-1688.
22. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 2, akte d.d. 22-10-1689.
23. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 2, akte d.d. 2-3-1706.
24. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 2, akte d.d. 9-1-1683.
25. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 2, akte d.d. 4-2-1690.
26. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. I, fol. 37v e.v., akte d.d. 20-3-1660.
27. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 1, fol. 40v e.v., akte d.d. 26-4-1661.
28. NA, ora Sandelingenambacht inv. nr. 2, akte d.d. 21-2-1680.
29. Als noot 18, blz. 41.